Published November 14, 2002

Klapalekiana, **38**: 1-10, 2002
ISSN 1210-6100

# New and interesting records of plant bugs (Heteroptera: Miridae) from the Czech and Slovak Republics

# Nové a zajímavé nálezy klopušek (Heteroptera: Miridae) z České republiky a Slovenské republiky

Josef BRYJA[1] & Petr KMENT[2]

[1] Department of Population Biology, Institute of Vertebrate Biology, Academy of Sciences of the Czech Republic, CZ-675 02 Studenec 122, Czech Republic; e-mail: bryja@brno.cas.cz

[2] Department of Zoology, Faculty of Science, Charles University, Viničná 7, CZ-128 44 Praha 2, Czech Republic; e-mail: sigara@post.cz

**Faunistics, Hemiptera, Heteroptera, Miridae, Moravia, Bohemia, Czech Republic, Slovakia**

**Abstract.** New and interesting records of plant bugs (Heteroptera: Miridae) in the Czech and Slovak Republics (central Europe) are reported. *Psallus helenae* Josifov, 1969 and *Tuponia elegans* (Jakovlev, 1867) are new for central Europe; *Dichrooscytus gustavi* Josifov, 1981, *Amblytylus brevicollis* Fieber, 1858, *Megalocoleus confusus* Wagner, 1958, *Psallus lentigo* Seidenstücker, 1972, *Psallus lucanicus* Wagner, 1968, *Psallus pardalis* Seidenstücker, 1966 and *Tuponia hippophaes* (Fieber, 1861) are new for the Czech Republic; *Dicyphus epilobii* Reuter, 1883, *Psallus assimilis* Stichel, 1956, *Psallus cruentatus* (Mulsant et Rey, 1852) and *Psallus mollis* (Mulsant et Rey, 1852) are new for Slovakia; *Phytocoris austriacus* Wagner, 1954, *Polymerus microphthalmus* Wagner, 1951, *Anapus longicornis* Jakovlev, 1882 and *Psallus pseudoplatani* Reichling, 1984 are new for Bohemia and *Psallus salicis* (Kirschbaum, 1856) is new for Moravia. Additional records of *Acetropis longirostris* Puton, 1875 from Moravia and *Tuponia prasina* (Fieber, 1864) from Slovakia are discussed. The diagnostic characters and status of *Megalocoleus confusus* are briefly discussed.

## INTRODUCTION

The present paper summarizes data on the occurrence of 20 rare, insufficiently known or neglected species of plant bugs (Miridae) in the Czech and Slovak Republics. It is based on examination of five public/private collections and authors' field investigations. Distribution of each species in the studied area is briefly commented.

## ABBREVIATIONS

bor. - northern, centr. - central, mer. - southern, occ. - western, or. - eastern; dtto - on the same locality, NNR - national nature reserve, NR - nature reserve; JB - coll. J. Bryja (Větřkovice), JS - coll. J. L. Stehlík (Moravian Museum, Brno), JV - coll. J. Vilímová (Department of Zoology, Faculty of Science, Charles University, Praha), LZ - coll. L. Záhlavová (Rokycany), MM – coll. Marion Mantič (Hlučín), PK - coll. P. Kment (Brno).

Map field codes of central European mapping grid (Ehrendorfer & Hamann 1965) follow Pruner & Míka (1996), and were checked against the 1:50,000 maps. Nomenclature and system of the family follow Kerzhner & Josifov (1999).

**Bryocorinae: Dicyphini**

***Dicyphus* (*Dicyphus*) *epilobii*** Reuter, 1883. Slovakia mer., Pavlová environs (80-8178), 7.ix.1995, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Vilímová lgt., Kment det. (PK, JV); Radvaň nad Dunajom (8276), Bystrička environs, meadow, 25.vii.2001, 1 ♀, Mantič lgt., Bryja det. (MM).

European species, in central Europe reported from Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Liechtenstein, Luxembourg, the Netherlands, Poland and Switzerland (Günther & Schuster 2000). It lives on *Epilobium hirsutum* (Wagner 1952). New species for Slovakia.

**Mirinae: Mirini**

***Dichrooscytus gustavi*** Josifov, 1981. Bohemia centr., Lysá nad Labem (5754), inside the train coming from Ústí nad Labem, 2.vi.2000, 1 ♀, Kment lgt., Bryja det. (JB).

The species was found in western Europe, Hungary and Slovakia (Kerzhner & Josifov 1999, Günther 2000). Its original description (Josifov 1981) was based on specimens collected on *Juniperus communis* in northern Bavaria. It lives also on introduced species of Cupressaceae, such as *Juniperus squamata* (Göllner-Scheiding 1989), *Chamaecyparis lawsoniana* (Aukema 1990) and *Thuja occidentalis* (Günther 2000). According to the last cited paper, it is relatively common in southwestern Germany. It probably occurs or will soon occur on introduced Cupressaceae in the Czech Republic as well. Probably, the expression of this species is only recent because Stehlík (1998) did not find it within his extensive study on the heteropteran fauna of introduced Cupressaceae in southern Moravia during 1990s and its first record in Slovakia was published two years ago (Günther 2000). New species for the Czech Republic.

***Phytocoris* (*Ktenocoris*) *austriacus*** E. Wagner, 1954. Bohemia occ., Vysoké Sedliště (6142), NNR Pavlovická stráň, on *Sarothamnus*, 23.viii.2000, 1 ♂, 1 ♀, Mantič lgt., Bryja det. (JB). Moravia mer., Mikulov (7165), NR Svatý Kopeček, limestone steppe, 23.viii.2000, 1 ♂, Lauterer lgt., Bryja det. (JB); dtto, 19.vii.2001, 1 ♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); dtto, 16.viii.2001, 8 ♂♂, 2 ♀♀, Kment et Záhlavová lgt., Bryja det. (JB, LZ, PK). Moravia mer. or., Horní Němčí (7071), NR Drahy, former pasture, 1 ♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); Kněždub (7170), Šumárník hill, xerothermic wood margin, 28.vii.2001, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK); Malá Vrbka (7170), along a road on Výzkum hill, 28.vii.2001, 1 ♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); Hrubá Vrbka (7170), xerothermic ruderal habitat next to a football ground, 28.vii.2001, 1 ♂, Kment lgt., Bryja det. (PK).

This southern and central European species was recognised in the Czech Republic by Kment & Bryja (2001) for the first time. In the past, it was probably confused with the very similar *P. varipes* Boheman, 1852 in most cases. Co-occurrence of both species was ascertained at localities Kněždub, Hrubá Vrbka (this paper), and Budkovice (Kment & Bryja 2001). Additional records of *P. austriacus* document that this species could be relatively common at warm localities in the Czech Republic, at least in southern Moravia. New species for Bohemia.

***Polymerus* (*Poeciloscytus*) *microphthalmus*** Wagner, 1951. Bohemia bor., Vysoká - Chodeč (5553), proposed NM Na oboře, dry meadow, 31.v.2000, 1 ♂, 1 ♀, Kment lgt., Bryja det. (PK). Bohemia centr., Lysá nad Labem (5755), NNR Hrabanovská černava, 2.vi.2000, 3 ♂♂, 2 ♀♀, Kment

lgt., Bryja det. (JB, PK); Branov (5949), 15.vi.1982, 2 ♂♂, Vilímová lgt., Bryja det. (JB); Žebrák (6149), 8.vi.1982, 1 ♂, 1 ♀, Vilímová lgt., Bryja det. (JB). Bohemia mer., Vyšší Brod (7351), 26.vi.1972, 1 ♀, Vilímová lgt., Bryja det. (JB). Moravia mer. or., Hrubá Vrbka (7170), xerothermic ruderal habitat next to a football ground, 8.vii.2000, 1 ♂, 3 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK); Javorník (7171), NNR Jazevčí, meadow, 18.viii.2000, 1 ♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); Velká nad Veličkou, shore growth of the Velička river in the village, 9.ix.2000, 1 ♀, Kment & Malenovský lgt., Bryja det. (PK). Moravia occ., Polnička (6361), dry meadow near Velké Dářko pond, 6.vi.2000, 1 ♀, Bryja lgt. et det. (JB). Slovakia or., Plešany (7597), 31.v.1974, 3 ♂♂, 4 ♀♀, Přeučilová lgt., Bryja det. (JB); Remetské Hámre (7199), May 1975, 1 ♂, 1 ♀, Švihla lgt., Bryja det. (JB).

This species was recognised in the Czech and Slovak Republic only in the last decade (Herczek & Halgoš 1991, Kment & Bryja 2001). Revision of additional material confirmed its widespread distribution and possible misidentifications in the past. New species for Bohemia, additional localities from both Moravia and Slovakia.

**Mirinae: Stenodemini**

***Acetropis* (*Acetropis*) *longirostris*** Puton, 1875. Moravia bor., Čeladná (6475), on the top of Malá Stolová Mt., sweeping of grasses at emission clearing, about 1,000 m a.s.l., 17.v.2000, 1 ♀, Bryja lgt. et det. (JB). Moravia occ., Pozďatín (6762), sweeping on xerothermic places around the Kačíř pond, 27.vi.2001, 1 ♀, Bryja lgt. et det. (JB).

This Caspian species occurrs in the steppe zone of southern Russia and the Ukraine and was recorded also in Hungary, Slovakia, Austria and Yugoslavia (Serbia) (Kerzhner & Josifov 1999). Štys (1973, 1974) documented extension of its distribution area in Slovakia several decades ago. In eastern Slovakia it was first found in 1960 (Štys 1973), but in subsequent seasons it expanded and became common at the beginning of 1970s (Štys 1974). Probably, the extension still continues. The only known locality in the Czech Republic was the environs of the village of Tvrdonice in southern Moravia (Stehlík 1988). Here we add two other localities. The locality near Pozďatín is the westernmost one, while the locality at Malá Stolová Mt. is the so far northernmost record of the species. Because emission clearings in mountains are not typical habitats of this species, it is likely that it was brought to Malá Stolová Mt. by aerial flows. The finding of *A. longirostris* is not the first one of thermophilous true bugs in the Beskydy and Javorníky mountains. Roháčová (1997) published *Psacasta neglecta* (Herrich-Schaeffer, 1837) from the environs of Čeladná (629 m a.s.l.) and Stehlík & Vavřínová (1987) mentioned *Piesma salsolae* (Becker, 1867) from the Stolečný vrch hill (962 m a.s.l.).

**Orthotylinae: Halticini**

***Anapus longicornis*** Jakovlev, 1882. Bohemia centr., Tuhaň (5753), sands, 15.v.1992, 1 ♂ (brachypterous), Vilímová lgt., Kment det. (PK).

In the Czech Republic it was so far ascertained only in Moravia (Stehlík 1947; Bryja, unpublished data). Its distribution range includes Austria, Hungary, Slovakia, Yugoslavia, Moldavia, the Ukraine and Russia (south of European Territory and western Siberia), Georgia, Azerbaijan, Kazakhstan (Asian part) and Tadzhikistan (Kerzhner & Josifov 1999, Drapolyuk 2001). It lives

on half-dry lawns. The host plant is not exactly known, but in Moravia it was swept in numbers on *Seseli hippomarathrum* (Melber et al. 1991). New species for Bohemia. Tuhaň represents the westernmost locality known so far for this species.

**Phylinae: Phylini**

***Amblytylus brevicollis*** Fieber, 1858. Moravia mer., Mikulov (7165), Svatý Kopeček hill, sweeping in a vineyard with integrated production on a limestone slope, 2.vi.2000, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JB).

The species was recorded in several countries of central, southern and western Europe and in North Africa. The nearest records come from Austria and Germany (Kerzhner & Josifov 1999). It lives on grasses (Wagner 1975). New species for the Czech Republic.

***Megalocoleus confusus*** Wagner, 1958. Moravia mer., Mikulov (7165), Svatý Kopeček hill, sweeping in a vineyard with integrated production on a limestone slope, 22.vi.2000, 1 ♂, 1 ♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JB).

The species occurs in southern and eastern Europe, Azerbaijan, Kazakhstan, Armenia and Cyprus (Kerzhner & Josifov 1999). In central Europe it was recorded from Slovakia and Austria (Günther & Schuster 2000). New species for the Czech Republic; Mikulov is the northernmost record of this species so far.

Wagner (1958) distinguished *M. confusus* from the similar *M. molliculus* (Fallén, 1807) especially on the basis of its smaller size, colour of tibial spines and minor differences in the shape of the head and male genitalia and some other details. On the other hand, Wagner (1958) in his description admits that the differences in the shape of male genitalia are slight and that the body size and characters of the head could be insufficient for a clear separation of both species as some exceptions may exist. In the environs of Neusiedler See (Austria), Melber et al. (1991) found specimens of *M. molliculus* with pale spines on tibiae, which is a typical feature of *M. confusus* but not of *M. molliculus* (which has black spines). However, they did not found any differences in the structure of the genitalia between specimens *M. molliculus* with black and pale spines. In comparison, our Moravian specimens of *M. confusus* are slightly smaller and lighter than *M. molliculus* from various localities in southern Moravia, and have tibiae with pale spines. However, we have also not found obvious differences in the shape of male vesica between the species. As compared to figures in Wagner (1958, 1975), both species from Moravia display intermediate characters in male genitalia. Analysis based on more numerous material from various localities should clarify the taxonomic status of these two taxa. Kerzhner & Josifov (1999) wrote about *M. confusus*: "Possibly merely a southern subspecies of *M. molliculus*; populations with intermediate characters are found in the transitional zone". This is probably also the case of Moravian specimens. Both species have parapatric areas of distribution (Kerzhner & Josifov 1999) and a possible hybrid zone may exist in the border of the Pannonian region.

***Psallus* (*Hylopsallus*) *assimilis*** Stichel, 1956. Slovakia occ., Plavecký Štvrtok (7667), 'Kamenný Mlyn', 2.vi.1969, 1 ♂, Pospíšilová lgt., Bryja det. (JS).

The species lives on *Acer campestre* in almost whole Europe. In the past, it was largely overlooked or confused with *P.* (*H.*) *variabilis* (Fallén, 1807). After a revision based on male genitalia, it was recognized in several European countries (Kerzhner & Josifov 1999), including the Czech Republic (Kment & Bryja 2001). New species for Slovakia.

***Psallus* (*Hylopsallus*) *pseudoplatani*** Reichling, 1984. Bohemia centr., Kokořín, Kokořínský Důl (5553), in village, *Acer pseudoplatanus*, 1.vi.2000, 1 ♂, Bryja lgt. et det. (JB).

Reichling (1984) described this species from the Luxembourg and within the last two decades it was reported from France, Germany, the Netherlands and the Czech Republic (Kerzhner & Josifov 1999, Kment & Bryja 2001). It lives on *Acer pseudoplatanus*, but is apparently rare. Despite intensive sweeping on these trees, we captured only one male in Bohemia (this paper) and two males in Moravia (Kment & Bryja 2001). New species for Bohemia and the second record from the Czech Republic.

***Psallus* (*Psallus*) *cruentatus*** (Mulsant et Rey, 1852). Slovakia centr., Bojnice (7277), Kalvaria, xerothermic Quercetum (*Q. pubescens*, *Q. robur*), 21.vi.1964, 6 ♂♂, 9 ♀♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JS). Slovakia mer., Zobor (7674), 12.vi.1967, 1 ♂, 2 ♀♀, Stehlík lgt., Bryja det. (JS). Slovakia occ., Trstín (7470), 12.vi.1967, 1 ♂, Stehlík lgt., Bryja det. (JS).

The species lives in southern and central Europe, Azerbaijan, Armenia and Georgia (Kerzhner Josifov 1999). Recently, it was found to occur at numerous localities in southern Moravia (Kment & Bryja 2001, other unpublished data). It lives on oaks; we collected adults on *Quercus pubescens* and *Q. robur*. New species for Slovakia.

***Psallus* (*Psallus*) *helenae*** Josifov, 1969. Moravia mer., Valtice (7266), Ladénská alley, on *Quercus cerris*, 4.vi.2001, 6 ♂♂, 1 ♀, Kment lgt. et det. (JB, PK). Slovakia mer., Tešmák (7979), 15.vi.1967, 3 ♂♂, 2 ♀♀, Stehlík lgt., Bryja det. (JS).

Günther & Schuster (2000) reported this species from Slovakia without precise locality (only 'Slovakia - Günther im Druck') but it was a mistake (H. Günther, pers. comm.). In his next work, Günther (2000) published data on the occurrence of several *Psallus* species in central Europe, but did not mention *P. helenae*. The species was recorded so far only in Bulgaria and Italy (Kerzhner & Josifov 1999). Our data extend the area of its distribution to central Europe. The species was found on *Quercus cerris* together with other *Psallus* species (at both localities with *Psallus anaemicus* Seidenstücker, 1960 and *P. lucanicus*; in Valtice also with *P. pardalis*, *P. lentigo* and *P. mollis*). New species for central Europe, the Czech Republic and the Slovak Republic.

***Psallus* (*Psallus*) *lentigo*** Seidenstücker, 1972. Moravia mer., Valtice (7266), Ladénská alley, *Quercus cerris*, 4.vi.2001, 1 ♂, 8 ♀♀, Kment lgt. et det. (JB, PK).

The species is so far known to occur in Bulgaria, Asian Turkey (Kerzhner & Josifov 1999) and Slovakia (Günther 2000). In central Europe it was found on *Quercus cerris*. New species for the Czech Republic and the so far northernmost record.

***Psallus* (*Psallus*) *lucanicus*** Wagner, 1968. Moravia mer., Valtice (7266), Ladénská alley, *Quercus cerris*, 4.vi.2001, 1 ♂, 1 ♀, Kment lgt. et det. (JB, PK); Poštorná (7267), 8.vi.1962, 1 ♂, 3 ♀♀, Krejčí lgt., Bryja det. (JS).

The species lives on *Quercus cerris* in Bulgaria, Italy, Slovenia (Kerzhner & Josifov 1999) and Slovakia (Günther 2000; Bryja, unpublished data). New species for the Czech Republic and the so far northernmost record.

***Psallus* (*Psallus*) *mollis*** (Mulsant et Rey, 1852). Slovakia centr., Bojnice (7277), Kalvaria, xerothermic Quercetum (*Q. pubescens*, *Q. robur*), 21.vi.1964, 1 ♂, Lauterer lgt., Bryja det. (JS). Slovakia occ., Kuchyňa, Modranská skala (7569), 4.vi.1969, 1 ♂, 2 ♀♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JS).

An overlooked species that was reported from almost whole Europe, Asian Turkey, Georgia, Armenia and Syria (Kerzhner & Josifov 1999). It was often misidentified in the past. In the Czech Republic it is a common and widespread species that lives on oaks (Kment & Bryja 2001; Bryja

& Kment, unpublished data). Probably the same holds also in Slovakia. New species for the Slovakia.

***Psallus* (*Psallus*) *pardalis*** Seidenstücker, 1966. Moravia mer., Valtice (7266), Ladénská alley, *Quercus cerris*, 4.vi.2001, 10 ♂♂, 12 ♀♀, Kment lgt. et det. (JB, LZ, PK).

*Psallus pardalis* is distributed in Austria, Bulgaria, Greece, Hungary, Italy, Turkey (both Asian and European part) (Kerzhner & Josifov 1999) and Slovakia (Günther 2000). In central Europe it was found on *Quercus cerris*. New species for the Czech Republic and the so far northernmost record of this species.

***Psallus* (*Psallus*) *salicis*** (Kirschbaum, 1856). Moravia occ., Ocmanice (6762), Placký dvůr, 21.vii.1969, 1 ♂, 1 ♀, Stehlík lgt., Bryja det. (JS); Stálkov (6957), near the pond 1 km southeast of the village, *Salix aurita* and *S. caprea*, 11.viii.1981, 1 ♂, 3 ♀♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JS). Moravia or., Lešná (6473), beaten from shrubs along a small brooklet (*Salix purpurea*, *S. fragilis*), 2.viii.1963, 1 ♂, Lauterer lgt., Bryja det. (JS).

This is a rare but widespread European species that lives on *Salix* spp. In the former Czechoslovakia it was reported only from Bohemia and Slovakia (Hoberlandt 1977). We document its occurrence also in Moravia.

***Tuponia* (*Chlorotuponia*) *hippophaes*** (Fieber, 1861). Moravia centr., Brno - Veveří (6765), Björnsenův sad park, *Tamarix* sp., 21.vi.2001, 5 ♂♂, Kment & Horsák lgt., Bryja det. (PK); Silůvky (6864), in village, *Tamarix parviflora*, 23.vi.2001, 3 ♂♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); Brno - Černovice (6865), Olomoucká street, *T. parviflora*, 20.vi.2001, 37 ♂♂, 5 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (JB, LZ, PK). Moravia mer., Mikulov (7165), park in the town centre, *T. parviflora*, 27.vi.2001, 7 ♂♂, 13 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK); dtto, 29.ix.2001, 6 ♂♂, 7 ♀♀, Kment lgt. et det. (PK). Moravia mer. or., Veselí nad Moravou (7070), park in the town centre, *T. parviflora*, 1.-4.vi.2001, 1 ♂, 4 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK); Slavkov (7071), in the village, *T. parviflora*, 3.vii.2001, 6 ♂♂, Kment lgt., Bryja det. (PK); Velká nad Veličkou (7171), in the village, *T. parviflora*, 29.vi.2001, 7 ♂♂, 5 ♀♀, Kment & Malenovský lgt., Bryja det. (PK).

A widespread species living mainly in the Mediterranean area including southern Europe, North Africa and the Near East (Kerzhner & Josifov 1999). In central Europe it is known to occur in Austria, France, Germany and Switzerland (Günther & Schuster 2000). It lives on *Tamarix*, *Myricaria* and *Reaumuria* (Tamaricaceae) (Carapezza 1997). Our specimens were largely collected on the most commonly planted tamarisk species - *Tamarix parviflora*, which was (at least in the Czech Republic) usually misidentified as *Tamarix gallica* in the past (Skalický & Kříž 1990). Our recent findings indicate that *T. hippophaes* is relatively common in southern part of Moravia. New species for the Czech Republic.

***Tuponia* (*Chlorotuponia*) *prasina*** (Fieber, 1864). Slovakia bor., Tarnov (6693), 20.vii.1961, 5 ♂♂, 11 ♀♀, Tešová lgt., Bryja det. (JS); Komárov (6794), 24.vii.1961, 25 ♂♂, 31 ♀♀, Knotková lgt., Stehlík det., Bryja revid. (JS); Okoličné near Liptovský Mikuláš (6983), gravelly bank of river Váh, *Myricaria germanica*, 15.vii.1963, 11 ♂♂, 3 ♀♀, Lauterer lgt., Bryja det. (JS).

The species is largely distributed in Central Asia (southern part of the former Soviet Union), South European territory of Russia, the Ukraine and Balkan Peninsula (Kerzhner & Josifov 1999). In central Europe it is known only from southern Poland (Gorczyca 1991) and northern and eastern Slovakia (localities Kežmarok, Vranov nad Topľou, Žalobiná, and Dobrá u Kráľova Chľmce - Horváth (1897), Balthasar (1937)). It lives on *Tamarix* spp. (Wagner 1975) and on *Myricaria germanica*, on which it lives in Poland (Gorczyca 1991) and Slovakia. Because this

host plant is classified as vulnerable in Slovakia (Maglocký et al. 1996), *T. prasina* could also be considered as at least vulnerable. Confirmation of the occurrence in Slovakia based on examination of male genitalia.

***Tuponia* (*Tuponia*) *elegans*** (Jakovlev, 1867). Moravia centr., Brno - Veveří (6765), Björnsenův sad park, *Tamarix* sp., 21.vi.2001, 2 ♂♂, 1 ♀, Kment & Horsák lgt., Bryja det. (PK); Silůvky (6864), in village, *Tamarix parviflora*, 23.vi.2001, 2 ♂♂, 2 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK); Brno - Černovice (6865), Olomoucká street, on *T. parviflora*, 20.vi.2001, 25 ♂♂, 11 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (JB, LZ, PK); Brno - Štýřice (6865), Jílová street; *T. parviflora* (on locality labels misidentified as *T. gallica*), 19.viii.1971, 44 ♂♂, 14 ♀♀, dtto, 13.ix.1971, 11 ♂♂, 14 ♀♀, dtto, 27.vii.1972, 21 ♂♂, 7 ♀♀, dtto, 2.viii.1973, 2 ♂♂, 8 ♀♀, dtto, 2.ix.1975, 34 ♂♂, 29 ♀♀, all Lauterer lgt., Kment det. (JS). Moravia mer., Mikulov (7165), park in the town centre, *T. parviflora*, 27.vi.2001, 9 ♂♂, 10 ♀♀, Kment lgt., Bryja det. (PK). Moravia mer. or., Velká nad Veličkou (7171), in the village, *T. parviflora*, 29.vi.2001, 2 ♀♀, Kment & Malenovský lgt., Bryja det. (PK).

The distribution area of *T. elegans* extends from Central Asia to Croatia and Hungary (Kerzhner & Josifov 1999). The nearest records come from Hungary, where it was described as *T. bilobata* (junior synonym) by Benedek & Jászai (1968). It lives on *Tamarix* spp. and in all cases we found it together with *Tuponia hippophaes* and usually on *Tamarix parviflora*. Nevertheless, it was found only at the warmest localities of Moravia indicating that it is more thermophilous than *T. hippophaes*. New species for the Czech Republic, central Europe (sensu Günther & Schuster (2000)) and the northernmost record.

ACKNOWLEDGEMENTS. We are indebted to Jaroslav L. Stehlík and Pavel Lauterer (both Moravian Museum, Brno), Jitka Vilímová (Department of Zoology, Faculty of Science, Charles University, Praha), and Marion Mantič (Hlučín), for providing their collection material and Igor Malenovský (Moravian Museum, Brno), Michal Horsák (Frýdek-Místek) and Lada Záhlavová (Rokycany) for their help in the field.

## REFERENCES

AUKEMA B. 1990: Drie miriden nieuw voor de Nederlandse fauna (Heteroptera: Miridae). (Three mirids new to the Dutch fauna (Heteroptera: Miridae)). *Entomol. Berichten* (Amsterdam), 50: 165-168 (in Dutch, English summary).

BALTHASAR V. 1937: Slovenské ploštice. Katalog a pokus o rozbor složek fauny slovenských Heteropter. (Die Heteropteren der Slowakei. Ein Katalog und Analyse der faunistischen Komponenten der Slowakischen Heteropteren). *Bratislava*, 11: 194-249 (in Czech, German summary).

BENEDEK P. & JÁSZAI V. E. 1968: On some species of the genus Tuponia Reuter, 1875 (Heteroptera: Miridae, Phylinae). *Acta Zool. Acad. Sci. Hung.*, 14: 7-13.

CARAPEZZA A. 1997: Heteroptera of Tunisia. *Naturalista Siciliano*, 21(Suppl. A): 1-312.

DRAPOLYUK I. S. 2001: New records of Orthotylinae and Phylinae from Caucasus (Heteroptera: Miridae). *Zoosystematica Rossica*, 10: 73-75.

EHRENDORFER F. & HAMANN U. 1965: Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. *Ber. Deutsch. Bot. Ges.*, 78: 35-50.

GÖLLNER-SCHEIDING U. 1989: Die europäischen Vertreter der Gattung Dichrooscytus Fieb., unter besonderer Berücksichtigung der mitteleuropäischen Arten (Insecta, Heteroptera: Miridae). *Faun. Abh. Mus. Tierkd. Dresden*, 17: 25-26.

GORCZYCA J. 1991: Phylinae (Heteroptera, Miridae) of Poland. *Annals of the Upper Silesian Museum, Entomology*, 2: 17-81.

GÜNTHER H. 2000: Contribution to the fauna of plant bugs (Heteroptera: Miridae) in Slovakia. *Entomological Problems*, 3: 59-60.

GÜNTHER H. & SCHUSTER G. 2000: Verzeichnis der Wanzen Mitteleuropas (Insecta: Heteroptera) (2. überarbeitete Fassung). *Mitt. Internat. Entomol. Ver.*, 7(Suppl.): 1-69.

HERCZEK A. & HALGOŠ J. 1991: Miridae (Heteroptera) of the Šúr natural reserve near Bratislava. *Acta Biologica Silesiana*, 18: 34-40.

HOBERLANDT L. 1977: Heteroptera, pp. 61-82. In: DLABOLA J. (ed.): Enumeratio Insectorum Bohemoslovakiae. *Acta Faun. Entomol. Mus. Nat. Pragae*, 4(Suppl.): 1-158.

HORVÁTH G. 1897: Ordo Hemiptera, pp. 5-64. In: Fauna Regni Hungariae III. Arthropoda (Insecta Hemiptera). Regia Societas scientiarium naturalium hungarica, Budapest, 72 pp (in Hungarian and Latin).

JOSIFOV M. 1981: Der verkannte Dichrooscytus valesianus Fieber, 1861 und der übersehene Dichrooscytus gustavi sp. n. aus Mitteleuropa. *Reichenbachia*, 19: 43-45.

KERZHNER I. M. & JOSIFOV M. 1999: Miridae, pp. 1-577. In AUKEMA B. & RIEGER Ch. (eds.) 1999: *Catalogue of the Heteroptera of the Palaearctic Region. Vol. 3. Cimicomorpha II.* The Netherlands Entomological Society, Amsterdam, 577 pp.

KMENT P. & BRYJA J. 2001: New and interesting records of true bugs (Heteroptera) from the Czech Republic. *Klapalekiana*, 37: 231-248.

MAGLOCKÝ Š., FERÁKOVÁ V. & HALADA Ľ. 1996: Zoznam vyhynutých, ohrozených, vzácnych a chránených taxónov vyšších rastlín flóry Slovenska. [List of extinct, vulnerable, rare and protected taxa of higher plants in flora of Slovakia], pp. 146-159. In: RÚŽIČKOVÁ H., HALADA Ľ., JEDLIČKA L. & KALIVODOVÁ E. (eds.): *Biotopy Slovenska.* [*Biotops of Slovakia*]. Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava, 192 pp (in Slovak).

MELBER A., GÜNTHER H. & RIEGER C. 1991: Die Wanzenfauna des österreichischen Neusiedlerseegebietes (Insecta, Heteroptera). *Wiss. Arb. Burgenld.*, 89: 63-192.

PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115 (in Czech, English summary).

REICHLING L. 1984: Hétéroptères du Grand-Duché de Luxembourg. 1. Psallus (Hylopsallus) pseudoplatani n. sp. (Miridae, Phylinae) et espèces apparentes. *Trav. Sci. Mus. Hist. Natur. Luxembourg*, 4: 3-18.

ROHÁČOVÁ M. 1997: New and little known Heteroptera species from the Czech Republic. *Čas. Slez. Muz. Opava (A)*, 46: 191-192.

SKALICKÝ V. & KŘÍŽ Z. 1990: Tamaricaceae Link - tamaryškovité, pp. 454-458. In: HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds): *Květena České republiky 2.* [*Flora of the Czech Republic. Vol. 2*]. Academia, Praha, 540 pp (in Czech).

STEHLÍK J. L. 1947: Les nouvelles espèces des Hétéroptères pour la faune de la République Tchécoslovaque et pour les pays singuliérs. *Acta Mus. Moraviae, Sci. Natur.*, 31: 33-38.

STEHLÍK J. L. 1988: New records of Heteroptera from Moravia. *Acta Mus. Moraviae, Sci. Natur.*, 73: 227-228.

STEHLÍK J. L. 1998: The heteropteran fauna of introduced Cupressaceae in the southern part of Moravia (Czech Republic). *Acta Mus. Moraviae, Sci. Biol.*, 82: 127-155.

STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1987: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Piesmatidae). *Acta Mus. Moraviae, Sci. Natur.*, 72: 203-212.

ŠTYS P. 1973: The taxonomy of Acetropis longirostris Put. (Heteroptera, Miridae). *Annot. Zool. Bot.* (Bratislava), 86: 1-11.

ŠTYS P. 1974: Population explosion of Acetropis longirostris in eastern Slovakia (Heteroptera, Miridae). *Biológia* (Bratislava), 29: 667-670.

WAGNER E. 1952: Blindwanzen oder Miriden. In: DAHL F. (ed.): *Die Tierwelt Deutschlands, Vol. 41.* Gustav Fischer Verlag, Jena, 218 pp.

WAGNER E. 1958: Megalocoleus confusus nov. spec. (Hem. Het. Miridae). *Nachrichtenblatt der Bayerischen Entomologen*, 7: 62-64.

WAGNER E. 1975: Die Miridae Hahn, 1831, des Mittelmeerraumes und der Makaronesischen Inseln (Hemiptera, Heteroptera). Teil 3. *Entomologische Abhandlungen*, 40(Suppl.): 1-483.

## SOUHRN

Tato práce shrnuje údaje o výskytu 20 druhů vzácných, nedostatečně známých nebo přehlížených ploštic z čeledi klopuškovitých (Miridae) v České republice a na Slovensku.

*Dicyphus epilobii* Reuter, 1883. Evropský druh žijící na vrbovce chlupaté (*Epilobium hirsutum*). Nový druh pro Slovensko.

*Dichrooscytus gustavi* Josifov, 1981. Druh žije na původních lokalitách v západní Evropě na jalovci obecném (*Juniperus communis*). V posledních době se šíří a je nalézán i na vysazovaných druzích cypřišovitých dřevin (*Juniperus squamata, Chamaecyparis lawsoni, Thuja occidentalis*). Nový druh pro Českou republiku.

*Phytocoris* (*Ktenocoris*) *austriacus* Wagner, 1954. Druh je široce rozšířen v jižní a střední Evropě. V České republice byl jeho výskyt zaznamenán teprve nedávno (Kment & Bryja 2001), ale další získaný materiál prokazuje, že je relativně běžný na teplých lokalitách v jižní části území. V minulosti byl pravděpodobně zaměňován za *P. varipes*, se kterým se může vyskytovat i sympatricky. Nový druh pro Čechy.

*Polymerus* (*Poeciloscytus*) *microphthalmus* Wagner, 1951. Výskyt tohoto druhu byl teprve nedávno publikován ze Slovenska (Herczek & Halgoš 1991) a posléze z Moravy (Kment & Bryja 2001). Morfometrická analýza dalšího materiálu potvrdila jeho relativně běžný výskyt na celém území bývalého Československa. Nový druh pro Čechy.

*Acetropis* (*Acetropis*) *longirostris* Puton, 1875. Kaspický prvek, který se vyskytuje ve stepní zóně jižního Ruska, na Ukrajině, východním Slovensku, Rakousku a Srbsku (Štys 1974, Kerzhner & Josifov 1999). Jediný známý nález z České republiky pochází od Tvrdonic na jižní Moravě (Stehlík 1988). Další dvě lokality z Moravy publikované v této práci tvoří nejsevernější a nejzápadnější známé body výskytu tohoto druhu, v případě nálezu z Moravskoslezských Beskyd jde však pravděpodobně o jedince zaneseného vzdušnými proudy.

*Anapus longicornis* Jakovlev, 1882. Druh rozšířený ve stepní zóně od Rakouska přes Ukrajinu a Rusko až do střední Asie. V České republice doposud znám pouze z Moravy (Stehlík 1947). Živná rostlina není přesně známa, na Moravě však byl sbírán na seselu fenyklovém (*Seseli hippomarathrum*). Nový druh pro Čechy a nejzápadnější nález tohoto druhu.

*Amblytylus brevicollis* Fieber, 1858. Výskyt tohoto druhu byl potvrzen v několika zemích střední, jižní a západní Evropy a v severní Africe. Nejbližší známé lokality leží v Rakousku a Německu. Žije na travách. Nový druh pro Českou republiku.

*Megalocoleus confusus* Wagner, 1958. Druh žije v jižní a východní Evropě, Ázerbajdžánu, Kazachstánu, Arménii a na Kypru. Nejsevernější nálezy pocházejí ze Slovenska a Rakouska. Nový druh pro Českou republiku a nejsevernější lokalita ve známém areálu výskytu. Jedinci z jižní Moravy se od příbuzného druhu *M. molliculus* (Fallén, 1807) liší zejména barvou ostnů na holeních a dále potom mírně ve velikosti a zbarvení těla. Nebyly však zjištěny žádné rozdíly na samčích pohlavních orgánech, což může indikovat výskyt přechodných forem na hranici parapatrických areálů obou druhů.

*Psallus* (*Hylopsallus*) *assimilis* Stichel, 1956. Druh žije běžně na javoru babyce (*Acer campestre*) v téměř celé Evropě. V minulosti byl přehlížen nebo zaměňován za *P.* (*H.*) *variabilis* (Fallén, 1807). Nový druh pro Slovensko.

*Psallus* (*Hylopsallus*) *pseudoplatani* Reichling, 1984. Druh byl popsán v roce 1984 z Lucemburska a později nalezen ve Francii, Německu, Holandsku a České republice. Žije vzácně na javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*). Nový druh pro Čechy a druhý nález v ČR vůbec.

*Psallus* (*Psallus*) *cruentatus* (Mulsant et Rey, 1852). Vyskytuje se v jižní a střední Evropě, Ázerbajdžánu a Arménii. Nedávno byl jeho výskyt potvrzen i z několika lokalit na jižní Moravě (Kment & Bryja 2001, další nepublikované údaje). Žije na dubu šípáku (*Quercus pubescens*) a dubu letním (*Q. robur*). Nový druh pro Slovensko.

*Psallus* (*Psallus*) *helenae* Josifov, 1969. Výskyt tohoto druhu byl doposud zjištěn pouze v Bulharsku a Itálii. Na jižní Moravě i na Slovensku žije na dubu ceru (*Quercus cerris*). Nový druh pro střední Evropu, Slovensko i Českou republiku.

*Psallus* (*Psallus*) *lentigo* Seidenstücker, 1972. Druh žije na dubu ceru (*Quercus cerris*) v Bulharsku, asijské části Turecka a nedávno byl zjištěn i na Slovensku. Nový druh pro Českou republiku a nejsevernější lokalita jeho areálu.

*Psallus* (*Psallus*) *lucanicus* Wagner, 1968. Vyskytuje se v Bulharsku, Itálii, Slovinsku a nedávno byl publikován rovněž ze Slovenska. Žije na dubu ceru (*Quercus cerris*). Nový druh pro Českou republiku a nejsevernější výskyt v areálu druhu.

*Psallus* (*Psallus*) *mollis* (Mulsant et Rey, 1852). V minulosti byl často zaměňován za příbuzné druhy, ale v posledním desetiletí byl nalezen téměř v celé Evropě, asijské části Turecka, Arménii a Sýrii. V České republice se vyskytuje poměrně běžně na dubech. Nový druh pro Slovensko.

*Psallus* (*Psallus*) *pardalis* Seidenstücker, 1966. Areál výskytu zahrnuje Rakousko, Bulharsko, Řecko, Maďarsko, Itálii, Turecko a nově i Slovensko (Günther 2000). Žije na dubu ceru (*Quercus cerris*). Nový druh pro Českou republiku.

*Psallus* (*Psallus*) *salicis* (Kirschbaum, 1856). Druh byl doposud uváděn v rámci ČR pouze z Čech. Vyskytuje se poměrně vzácně na vrbách. Nový druh pro Moravu.

*Tuponia* (*Chlorotuponia*) *hippophaes* (Fieber, 1861). Široce rozšířený druh v jižním Palearktu. Na jižní Moravě byl nalezen na několika lokalitách relativně početně na vysazovaných tamaryšcích (*Tamarix parviflora*). Nový druh pro Českou republiku.

*Tuponia* (*Chlorotuponia*) *prasina* (Fieber, 1864). Druh je rozšířen ve střední Asii a jihovýchodní Evropě. Nejsevernější nálezy pocházejí z jižního Polska a severního Slovenska. Žije na tamaryšcích (*Tamarix* spp.) a židovníku německém (*Myricaria germanica*). Vzhledem k ohrožení židovníku na Slovensku (Maglocký et al. 1996) lze rovněž *T. prasina* považovat za ohrožený druh. Potvrzení výskytu na Slovensku na základě srovnání samčích genitálií.

*Tuponia* (*Tuponia*) *elegans* (Jakovlev, 1867). Vyskytuje se od střední Asie až po západní Balkán. Dosud nejbližší nálezy v Evropě pocházejí z Maďarska (Benedek & Jászai 1968). Žije na tamaryšcích a na jižní Moravě byl nalézán společně s *T.* (*T.*) *hippophaes*, ale pouze na nejteplejších lokalitách. Nový druh pro střední Evropu, Českou republiku a nejsevernější nález v rámci areálu druhu.